

สารบัญ

คำนิยม	3
คำนำฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3	4
คำนำฉบับพิมพ์แก้ไขครั้งที่ 2	5
คำนำฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1	6
บันทึกจากผู้แปล	10
คำวิจารณ์ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1	13
บทที่ 1 การวิจัยกับสังคมไทย	27
บทที่ 2 ทิศทางและลำดับความสำคัญ	33
แนวทางกำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญของ	
การวิจัยในระดับชาติ	33
ใครเป็นผู้กำหนด	36
วิธีกำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญโดยใช้	
“กระบวนการ”	36
บทที่ 3 ผลลัพธ์ของการวิจัย	41
การแยกประโยชน์ของการวิจัยออกเป็นสองด้าน	42
การแยกประเภทของโครงการวิจัยตามผลลัพธ์ที่ต้องการ	42
กระบวนทัศน์คนใหม่	49
การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	49
การนำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์	50
การจดสิทธิบัตร	52
การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	53

สารบัญ

คำนิยม	3
คำนำฉบับปรับปรุงครั้งที่ 3	4
คำนำฉบับพิมพ์แก้ไขครั้งที่ 2	5
คำนำฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1	6
บันทึกจากผู้แปล	10
คำวิจารณ์ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1	13
บทที่ 1 การวิจัยกับสังคมไทย	27
บทที่ 2 ทิศทางและลำดับความสำคัญ	33
แนวทางกำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญของ	
การวิจัยในระดับชาติ	33
ใครเป็นผู้กำหนด	36
วิธีกำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญโดยใช้	
“กระบวนการ”	36
บทที่ 3 ผลลัพธ์ของการวิจัย	41
การแยกประโยชน์ของการวิจัยออกเป็นสองด้าน	42
การแยกประเภทของโครงการวิจัยตามผลลัพธ์ที่ต้องการ	42
กระบวนการทัศน์ใหม่	49
การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	49
การนำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์	50
การจดสิทธิบัตร	52
การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา	53

ผลลัพธ์เชิงข้อเสนอแนะนโยบายสาธารณะ	56
การจัดการผลลัพธ์ของการวิจัย	56
การจัดการระบบนวัตกรรม	58
ผลกระทบของผลการวิจัย	59
บทที่ 4 การจัดการทุนสนับสนุนการวิจัยเชิงวิชาการ	61
นิยาม	61
วิธีการประเมินคุณภาพของข้อเสนอโครงการวิจัย	62
การจัดการคุณภาพ	67
จุดอ่อนของข้อเสนอโครงการวิจัย	73
กระบวนการพัฒนาโครงการ	74
งานวิจัยที่ไม่สร้างรากฐานเชิงวิชาการ	74
อนาคตของทุนวิจัยเชิงวิชาการ	76
บทที่ 5 การจัดการทุนสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา	79
นิยาม	79
นักวิจัยกับการเตรียมความพร้อมในการทำงานวิจัยและพัฒนา	81
บทบาทของ “ผู้ใช้” ผลงานวิจัย	81
“ผู้ใช้” รายย่อย กับบทบาทของภาครัฐ	84
บทบาทของมหาวิทยาลัย	85
บทบาทของสถาบันวิจัยและพัฒนาเฉพาะทาง	85
การพัฒนาชุดโครงการ	87
งานวิจัยและพัฒนาที่มีหลายรูปแบบ	89
โครงการแบบต่อยอด	89
การสร้างทีมวิจัย	90
การจัดการคุณภาพ	90
ผลลัพธ์ของโครงการวิจัยและพัฒนา	92

ทรัพยากรสินทางปัญญา	93
ทุนวิจัยและพัฒนาเป็นทุนจ้างทำงาน	94
อนาคตของทุนวิจัยและพัฒนา	94
บทที่ 6 การบริหารงานวิจัยในมหาวิทยาลัย	97
การปรับเปลี่ยนเชิงวัฒนธรรม	98
ทุนวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน	98
การต่อรองกับสำนักงานงบประมาณ	100
การจัดสรรทุน	101
การบริหารเงิน	102
การติดตามและประเมินผล	102
โครงการจากแหล่งทุนภายนอก	103
การสร้างชุดโครงการวิจัย	106
การช่วยเหลือนักวิจัยผู้เริ่มต้น	108
การสร้างบรรยากาศด้านการวิจัย	109
สถาบันวิจัยเฉพาะทาง	110
บัณฑิตศึกษา	114
วารสารวิชาการประจำสถาบัน	116
ฐานข้อมูลผลงานวิจัยและการพิมพ์ลงในรายงานประจำปี	117
สนับสนุนให้อาจารย์ทำงานวิจัยแบบ “กักตุน”	119
บทที่ 7 หน่วยงานวิจัยในระบบราชการนอกมหาวิทยาลัย	123
ความสำคัญของแหล่งทุนภายนอก	123
บทบาทในการเชื่อมโยงการพัฒนาโครงการเข้าสู่สภาพ	
ปัญหาจริงและนโยบายของชาติ	124
ข้อจำกัดของหน่วยงานวิจัยในระบบราชการนอก	
มหาวิทยาลัย	125
วัฒนธรรมที่ควรปรับเปลี่ยน	126

การจัดการเพื่อเชื่อมโยงงานวิจัยเข้ากับภารกิจหลักของ หน่วยงาน	127
ใช้การประเมินเป็นเครื่องมือพัฒนาระบบ	128
การปรับเปลี่ยนเชิงโครงสร้าง	129
บทที่ 8 งานวิจัยในภาคธุรกิจเอกชน	131
สถานภาพปัจจุบันของงานวิจัยในภาคธุรกิจเอกชน	131
แนวทางสนับสนุนการวิจัยในภาคเอกชน	133
เอกชนต้องการการสนับสนุนที่ “ปลายทาง” กว่า การวิจัยและพัฒนา	134
งานวิจัยและพัฒนาสำหรับธุรกิจขนาดย่อม	135
อนาคตของงานวิจัยและพัฒนาในภาคธุรกิจเอกชน	136
การบริหารงานวิจัยในภาคธุรกิจเอกชน	138
บทที่ 9 การวิจัยในงานประจำ	141
เครื่องมือสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้	142
การสื่อสารแนวราบ	142
หน่วยงานประจำกับหน่วยวิจัย	143
พัฒนานำหน้าวิจัย	144
ระบบความรู้	144
การจัดการความรู้	145
ค่าใช้จ่าย	146
การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบ	146
บทที่ 10 การพัฒนาชุดโครงการวิจัย	149
ทำงานเชิงรุก	149
เริ่มจากการตรวจสอบสภาพ	150
การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะ	152
การประชุมระดมความคิด	153

การประชุมเพื่อเสนอผลงานตรวจสอบองค์ความรู้	154
การประชุมกำหนดกรอบความคิด	155
การตรวจสอบเชิงนโยบาย	156
การพัฒนาโครงการย่อย บรรจุเข้าในชุดโครงการวิจัย	157
ไม่มีวิธีการที่ตายตัว	160
การจัดการหลังจากทำสัญญาแล้ว	160
บทที่ 11 อาชีพนักวิจัย	163
วิธีสร้างตัวเป็นนักวิจัยอาชีพ	164
จุดเริ่มต้นของอาชีพนักวิจัย	167
ผู้ฝึกทำวิจัยหลังปริญญาเอก	169
ตำแหน่งงานวิจัยในมหาวิทยาลัย	172
ตำแหน่งนักวิจัยในหน่วยราชการนอกมหาวิทยาลัย	173
นักวิจัยอาชีพ	174
บันไดอาชีพของนักวิจัยอาชีพพระดับยอด	176
ทักษะที่จำเป็นสำหรับนักวิจัยอาชีพ	179
วิธีส่งเสริมนักวิจัยอาชีพขึ้นสู่ “ยอดเจดีย์”	179
จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัย	180
อาชีพนักบริหารงานวิจัย	185
บริษัทรับจ้างทำวิจัย	187
การสร้างนักวิจัยอาชีพโดย สกว.	187
บทที่ 12 เทคนิคการจัดการประชุม	189
ชนิดหรือรูปแบบของการประชุม	189
วิธีเชิญผู้เข้าร่วมประชุม	190
วิธีเลือกเชิญผู้เข้าร่วมประชุม	192
สถานที่จัดประชุม	194
สื่อมวลชนกับการประชุม	195

วิธีสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ	196
เป็นการประชุม “ผู้ผลิต” ไม่ใช่การประชุม “ผู้บริหาร”	198
การประชุมระดมความคิดเพื่อปรึกษาหารือกำหนด	
กรอบแนวคิดเพื่อพัฒนาชุดโครงการวิจัย	198
การประชุมวางแผนโครงการวิจัยแบบ ZOPP	200
การประชุมเสนอผลการประมวลองค์ความรู้เพื่อตั้ง	
โจทย์วิจัย	203
การประชุมเพื่อขอคำวิจารณ์ผลงานวิจัยที่นำเสนอเสร็จ	
เกือบจะสมบูรณ์แล้ว	204
การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย หรือ	
เสนอผลการวิจัยในวงวิชาการ	205
การประชุมเพื่อนำเสนอผลการวิจัยต่อผู้บริหาร	
และต่อสาธารณชนพร้อม ๆ กัน	206
การประชุมแสดงข่าว	208
การประชุมคณะกรรมการนโยบายขององค์กรสนับสนุน	
การวิจัย	209
การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ภายใน	
องค์กร	210
สรุป	211
บทที่ 13 การบริหารหน่วยงานให้ทุนสนับสนุนการวิจัย	215
ผู้จัดการแตกต่างจากผู้ดำเนินการ	215
ความเพลิดเพลินและความภาคภูมิใจของผู้จัดการ	
งานวิจัย	216
ภารกิจของนักบริหารงานวิจัย	217
ความรู้ที่จำเป็นสำหรับนักบริหารงานวิจัย	219
“วิชาการ” สำหรับนักบริหารงานวิจัย	220

นักบริหารงานวิจัยต้องทำงานเต็มเวลา	221
อาชีพนักบริหารงานวิจัยอิสระ	222
หน่วยงานเล็กแต่ไร้พรมแดน	222
เป็นองค์กรที่ผอมและแบน	223
“พนักงาน” ส่วนใหญ่อยู่นอกองค์กร	224
หน่วยงานที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยที่มีงานวิจัยภายใน	
องค์กรด้วย	224
หน่วยงานให้ทุนกับผู้รับทุนวิจัยอยู่ฝ่ายเดียวกัน	225
ข้อแตกต่างระหว่างการบริหารทุนวิจัยด้าน	
สังคมศาสตร์-มนุษยศาสตร์ กับทุนวิจัยด้าน	
วิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี	226
จรรยาบรรณของนักบริหารงานวิจัย	228
ปัญหาทางการเมืองในวงการวิจัย	229
บทที่ 14 การจัดการระบบการวิจัยของชาติ	239
การทำให้ระบบการวิจัยเป็นระบบที่เรียนรู้และปรับตัว	240
การจัดการระบบวิจัยให้มีขนาดที่เหมาะสม	241
การจัดสรรให้การลงทุนวิจัยมีความคุ้มค่า	242
ระบบการประเมิน (Research Evaluation System)	242
การเชื่อมโยงระบบการวิจัยเข้ากับสังคม	243
การเชื่อมโยงระบบการวิจัยกับระบบการศึกษา	244
สมรรถนะของระบบวิจัย	245
ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างๆ ของระบบวิจัย	245
การจัดการนโยบายวิจัยของชาติ	246
บทที่ 15 บทสรุป	251
ประวัติผู้เขียน	255